

Lussi langnatt - årets farligste natt

Natten mellom 12. og 13. desember er den skumleste natten i året. Etter gammel folketro er dette Lussi langnatt, og den fryktelige trollkjerringa Lussi og hennes følge herjer ute i mørket.

AV TRUDE HAUGE | PUBLISERT 11. DES. 2018 | OPPDATERT 11. DES. 2019

Fugler som sitter i et tre mot en mørk, skyfull nattehimmel, i skinnet fra fullmånen.

Natten mellom 12. og 13. desember var natten Lussi var på ferde og ble derfor kalt Lussi langnatt. Foto: Shutterstock.

13. desember feires Luciadagen. I Norge er feiringen egentlig en blanding av to tradisjoner, den ene knyttet til den skumle Lussi og den andre til hellige Lucia.

Lussi langnatt

I gamle dager fulgte man en annen kalender og mente at natten mellom 12. og 13. desember var årets lengste og mørkest. Siden dette var natten Lussi var på ferde, ble den kalt Lussi langnatt.

Midt i desember begynte juletida for alvor, og det var viktig at man var i rute med alle gjøremålene. I Lussi langnatt lusket nemlig Lussi og hennes trollfølge omkring og sjekket hvor langt folk var kommet, og nåde den som ikke var godt i gang med forberede jul! De fikk se Lussis rasende, hvite, forvridde ansikt presset mot ruta. Hun kunne også finne på å komme ned gjennom pipa og inn i huset, eller til og med rive hele pipa, trodde folk. Hvis trollfølget så mennesker eller dyr på sin vei, to dem med seg, og derfor måtte alle holde seg inne denne natten. Helt til morgengry lot man lysene brenne for å holde de underjordiske på avstand.

Barn i lucia- og nissekostyme

Moderne markering av Luciadagen. Dette bildet er fra Sverige i 2014. Foto: Shutterstock.

Santa Lucia

Den andre tradisjonen handler om Santa Lucia. Lucia var en ung, siciliansk kvinne som led martyrdøden tidlig på 300-tallet. Hun ofret alt for å hjelpe de kristne som ble forfulgt og levde i katakombene under jorda i Roma. Dette var å gå imot keiseren og som straff ble Lucia brent på bålet.

Når Lucia skulle gå i de trange gangene under jorda, festet hun lys til hodet slik at hun hadde hendene fri. Navnet Lucia betyr "lys". Når Lucia feires i den mørkeste tiden av året, er det med en lysfest. Lucia har lys i håret, men også de andre i Luciatoget bærer lys.

Kilder: Store norske leksikon, Forskning.no, wikipedia.org

KRLE OG HISTORIE HISTORIE

Meldinger ved utskriftstidspunkt 3. april 2025, kl. 02.27 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.